

Innhold

Norsk forord	5
Innledning	13
De voksnes nei	19
Autoritær oppdragelse	19
Lydighetens renessanse	24
Voksenmakt	25
Voksne sier nei for barnas skyld.....	26
1900	27
1943.....	28
1979.....	28
1995.....	29
2009.....	30
2011.....	32
Motstanden og institusjonaliseringen	33
Når læreren mobber eller kjefter.....	37
Institusjonalisering strammes til.....	39
Institusjonaliseringen og sosial praksis.....	41
Hva sier de institusjonaliserte barna og de voksne?	43
Eksamensskolens gjenfødelse	43
«De er akkurat som læreren vil ha dem»	44
«Fordi det ikke er noen voksenstoler hos dere»	45
Å vente på tur	47
Det institusjonaliserte mennesket.....	48

Protesten og politikken	51
Lydighet og straff	51
Motstrømmen	53
Amerikansk ideologi og pedagogikk tar over	57
De utrolige årene	58
God natt og sov godt	60
Det avhenger av øynene som ser	61
Når barn svetter og de voksne fryser	
- og litt om opplysningspedagogikk	62
En historisk reise	64
ADHD - kan det også være barnets protest?	67
Utbredelsen	68
Behandlingen	69
Kritikken	69
«Roten til det onde»?	70
Barns reaksjon på de voksnes nei	73
Da barna samlet underskrifter	73
«Emil fra Lønneberget» - og sammenstøtet med skolen	75
Barnehagen kjenner meg ikke	76
Hvordan kommer barnas protester til uttrykk?	79
Gutten som ikke kunne svelge	80
Den omfattende protesten	81
Et lite barn som ikke er født ennå	82
Den omformulerte protesten	83
Å gå hjemmefra	83
Jenta med den røde kofferten	84
Når barn blir avvist og snur seg bort	85
Elektronisk protest	88
Summa summarum	91
Hvorfor sier barn nei?	93
Den frydefulle protesten	93
Selvregulering	94
Selvreguleringen og et nytt syn på pedagogikken	95
Det selvregulerende spedbarnet	96

Hva sier barna nei til?	103
Den nødvendige tvang.....	103
Når barn sier nei til de voksnes nei	104
Båndopptakeren.....	110
Når de voksne sier nei til å si nei	114
Hvis du sier nei, bestemmer vi at du skal ekskluderes	115
Når barn sier «nei» og de voksne sier «skal».....	116
Lek med leire	118
Å si nei til seg selv	119
Det viktigste er barnehage, skole og arbeid – og eksamen	119
Å ta barns protester alvorlig	121
Å angre og å si unnskyld	123
Å gi barn en fluktmulighet	124
Balltreet	125
Fluktveien	126
Å hjelpe barn inn igjen.....	127
En skole som passer for barn og unge i vår tid	129
Å hjelpe.....	130
Ro i klassen	131
Kroppene i klasserommet	133
Selvevaluering.....	134
Når barna mine sier nei	135
Kjeft	136
Bak lukkede dører – å være lærer i dag	137
Inklusjon – og eksklusjon.....	138
Å arbeide kritisk	139
Å ta barn og unge alvorlig - på videregående nivå	141
Hvorfor blir barn og unge skoletrøtte?	141
Undervisning eller læring?.....	142
Ansvar	142
Rammer for arbeidet i klassen.....	143
Kjeft	144
Når elevene sier nei	145
Kollegaene	146
Fortsatt er det håp.....	148

12 INNHOLD

Ungdommens skoleminner	149
Hva kan ligge bak volden?	150
Fysisk vold	152
Verbal vold	152
Eksklusjon	153
Læreres mobbing	154
Elevenes nei	154
Ja, men er det overhodet nødvendig for lærerne å straffe barna i dag?	157
Forebygging	160
Å ta barnas perspektiv	160
Når barnehagen ikke begrenser	160
Trøst til den som slår	161
Jenta som ikke ville skiftes på	162
Skattejakten	163
Å respektere barn	164
En potteliste	165
Tiden er barnas tid	167
Å se kritisk på seg selv	169
Når matgleden trues	169
Når de voksne må, mens barna ikke må	170
Noen voksenråd	172
Våre fantastiske barn	173
Noter	175
Litteratur	179

